

Abstrakt

Společnost jednadvacátého století nabízí mnohé otázky, je složitější než kdy dřív. Čím dál více se navíc ukazuje potřeba poznání a porozumění různým skupinám kolem nás. To je důležité nejen z hlediska plánovacího/politického, ale i z hlediska občanského soužití majoritní společnosti s ostatními složkami. Práce vychází z mnohých teorií a konceptů, které se snaží zasadit do společenského rámce dnešního transformujícího se postsocialistického města.

Praha je největším a zároveň nejbohatším městem v Česku. Díky její velikosti a vysoké atraktivitě pro různé vrstvy obyvatelstva se zde naplno ukazují sociální nerovnosti v populaci. Určitá míra diferenciací ve společnosti je přirozená, zvláště po roce 1989 se však populace Prahy polarizuje. Na jedné straně přitom stojí tradiční městské čtvrti i nově vznikající lokality pro bohaté, na straně druhé nově vzniklá vrstva sociálně vyloučených. Tyto skupiny jsou v navzájem nerovném postavení a tento rozdíl se dále nezmenšuje. Jak ukazují různé výzkumy, dostat se z úplného dna zpět do majoritní společnosti dokáže pouze malé procento lidí.

Diplomová práce na to reaguje a snaží se o zodpovězení některých otázek, které nebyly doposud diskutovány. První takovou představuje samotné poznání prostorového rozmístění služeb pro sociálně vyloučené Pražany. Po poznání tohoto rozmístění se snaží o poznání prostorového chování a prostorových strategií obyvatel jednoho z nižších typů zařízení pro sociálně vyloučené, konkrétně obyvatel azylových domů. Pomocí polostrukturovaných rozhovorů se zástupci této populace ukazují, jaká je jejich mobilita, zároveň odkrývá i část jejich osobních, sociálních charakteristik. Proces sociálního vyloučení je provázán s omezenou sociální mobilitou vyloučených jedinců, jež jim zabraňuje opětovně se zapojit do sociálních, ekonomických i politických aktivit společnosti.

Po poznání pravidelností se snaží tuto sociálně vyloučenou populaci Prahy konfrontovat s další složkou, bezdomovci „na ulici“ a diskutuje, jakým způsobem se tyto složky od sebe liší, zároveň v čem jsou si podobné. Předkládaná diplomová práce svým zaměřením i posláním navazuje na předchozí bakalářskou práci a představuje tak její rozšíření o další, v Česku málo poznanou sociální skupinu.

Klíčová slova: bezdomovectví – sociální vyloučení – časoprostorová mobilita – město – Praha